

SUNKIŪJŲ METALŲ (PB, CD IR HG) KIEKIS SUMEDŽIOTŲ LAUKINIŲ ŽVĖRIŲ RAUMENYSE IR VIDAUS ORGANUOSE

Mindaugas Malakauskas, Gražina Januškevičienė, Juozas Vaitkus

Lietuvos veterinarijos akademija, Zoohigienos ir maisto produktų sanitarijos katedra, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas; tel. 8 37 36 26 95; el. paštas: mindaugas@lva.lt

Santrauka. Maistui medžiojami laukiniai žolėdžiai (elniniai) - stirnos (*Capreolus capreolus*), taurieji elniai (*Cervus elaphus*), šiaurės elniai (*Rangifer tarandus*), briedžiai (*Alces alces*) ir šernai (*Suis scrofa*) yra geri bioindikatoriai, rodantys aplinkos užterštumą kenksmingosiomis medžiagomis. Nustatyti kenksmingąsias medžiagas, tokias kaip sunkiuosius metalus ar pesticidus, laukinių gyvūnų audiniuose ir organuose yra svarbu siekiant užtikrinti, kad jų kiekis maisto produktuose neviršytų žmonių sveikatai nepavojingo kiekio. Atlikti tyrimai parodė, kad mėšai medžiojamų laukinių gyvūnų raumeniniame audinyje (žvėrienoje) vidutinis sunkiųjų metalų kiekis (Pb Md=0,044 mg/kg; Cd Md=0,02 mg/kg; Hg<0,001 mg/kg) neviršija didžiausios leistinos koncentracijos (DLK, pagal Lietuvos higienos normą HN 54:2001) (Pb DLK=0,1 mg/kg, Cd DLK=0,05 mg/kg). Vidaus organuose sunkiųjų metalų yra daugiau nei raumeniniame audinyje (kepenyse: Pb Md=0,062 mg/kg; Cd Md=0,257 mg/kg; Hg=0,001 mg/kg; inkstuose: Pb Md=0,11 mg/kg; Cd Md=0,714 mg/kg; Hg=0,045 mg/kg), tačiau taip pat neviršija didžiausios subproduktuose leistinos sunkiųjų metalų koncentracijos. Nors kai kuriuose tirtuose mėginiuose sunkieji metalai ir viršijo higienos normoje leidžiamą kiekį, tai nesukelia pavojaus vartotojų sveikatai dėl labai mažai iri retai vartojamų šių produktų.

Raktažodžiai: sunkieji metalai, elniniai, šernai, žvėriena.